

İlk ve Ortaokul Öğretmenlerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüş ve Önerileri

Primary and Secondary School Teachers' Opinions and Suggestions on the Use of Technology in Educatio

ÖZET

Araştırmamızın amacı, ilk ve ortaokullarda teknoloji kullanımına ilişkin öğretmenlerin görüş ve önerilerini almaktır. Bu amaçla Samsun ilinin merkez 4 ilçesinde ilk ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlere yarı yapılandırılmış görüşme formları uygulanarak görüş ve önerileri alınmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasının kullanıldığı araştırmamıza seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenen 57 öğretmen katılmıştır.

Araştırmamıza katılan öğretmenler genel olarak eğitimde teknoloji kullanımının yararlarından bahsetmiştir. Teknoloji kullanımıyla öğrencilerin daha kolay ve kalıcı öğrendiği, teknoloji kullanımının görselleştirme imkanı sağladığı ve özellikle covid döneminde teknolojinin eğitim-öğretimin devamını sağladığı öğretmenlerin genel olarak katıldığı görüşlerdir. Teknoloji kullanımına şüpheyle yaklaşan öğretmenler, teknoloji kullanımının öğrencilerin asosyalleşmesini artırdığını söylemişlerdir. Bazı öğretmenler ise teknoloji kullanımının öğrencileri tembelleştirip kolaylaştırdığı ve sakıncalı içeriklere öğrencilerin teknolojiyi kullanarak erişebildiklerini söylemeleri dikkate değer bir eleştiridir.

Araştırmamıza katılan ilk ve ortaokul öğretmenlerine göre; eğitimde teknoloji kullanımı ve teknoloji alt yapısı artırılmalı, öğretmenler bu konuda eğitimlere alınmalı ama teknolojinin kullanımı sınırlı ve öğretmen veya aile kontrolünde olmalıdır. Ayrıca zararlı içeriklere öğrencinin ulaşması engellenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Teknoloji Kullanımı, asosyalik

ABSTRACT

The aim of our research is to get the opinions and suggestions of teachers regarding the use of technology in primary and secondary schools. For this purpose, the opinions and suggestions of teachers working in primary and secondary schools in 4 central districts of Samsun province were obtained through semi-structured interview forms. In our research, in which case study, one of the qualitative research methods, was used, 57 teachers who were determined by random sampling method participated.

The teachers participating in our research generally mentioned the benefits of using technology in education. Teachers generally agreed that students learn more easily and permanently with the use of technology, that the use of technology provides visualization, and that technology ensures the continuation of education, especially during the covid period. Teachers who were skeptical about the use of technology said that the use of technology increased the asocialization of students. Some teachers said that the use of technology makes students lazy and accustomed to ease and that students can access objectionable content using technology, which is a noteworthy criticism.

According to the primary and secondary school teachers who participated in our research; the use of technology in education and technology infrastructure should be increased, teachers should be trained on this subject, but the use of technology should be limited and under the control of teachers or parents. In addition, students should be prevented from accessing harmful content.

Keywords: Education, Technology Use, asociality

GİRİŞ

Eğitim, bireylere bilgi, beceri, anlayış ve değerler kazandırmak amacıyla yapılan planlı bir süreçtir. Bu süreç, genellikle öğrencilere bilgi aktarımını içerir, ancak sadece bilgi aktarımı ile sınırlı değildir. Eğitim, insanların entelektüel, duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimlerini desteklemek, toplumun ihtiyaçlarına katkıda bulunmak ve bireylerin kendi potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarına yardımcı olmak amacıyla tasarlanmıştır.

Eğitim, hem toplumun hem de bireyin gelişimi açısından tarih boyunca önemini korumuştur. Eğitimin temel olarak insanlığa sağladığı yararları şu şekilde sıralayabiliriz;

Necmettin Çakal¹
Emrah Dursun²
Derya Kaya Çakal³
Mediha Dursun⁴
Süleyman Yoğsul⁵
Gül Pamuk⁶

How to Cite This Article

Çakal, N., Dursun, E., Kaya Çakal, D., Dursun, M., Yoğsul, S. & Pamuk, G. (2023). "İlk ve Ortaokul Öğretmenlerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüş ve Önerileri", Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences, 9(71):3995-4001. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/JOSH.AS.73600>

Arrival: 11 August 2023

Published: 31 December 2023

International Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

This journal is an open access, peer-reviewed international journal.

¹ Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

² Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

³ Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

⁴ Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

⁵ Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

⁶ Öğretmen, Meb, Ordu, Türkiye.

Bireysel Gelişim: Eğitim, bireylerin bilgi, beceri, anlayış ve değerler kazanmalarına yardımcı olur. Bu, kişisel gelişimi teşvik eder, özgüveni artırır ve insanların daha donanımlı bireyler haline gelmelerine olanak tanır.

İş İmkanları: Eğitim, bireylerin işgücünde daha rekabetçi hale gelmelerini sağlar. Eğitimli bireyler, daha iyi ücretli işlere erişebilirler ve işsizlik riski daha düşüktür.

Toplumsal Katkı: Eğitimli bireyler, toplumlarının ekonomik, kültürel ve sosyal gelişimine katkıda bulunurlar. Eğitim, toplumsal sorumlulukların farkında olan bireyler yetiştirir.

Demokratik Katılım: Eğitim, vatandaşların demokratik süreçlere daha etkili bir şekilde katılmasını sağlar. Eğitimli bireyler, bilinçli ve nitelikli bir şekilde oy kullanabilirler.

İnsan Hakları: Eğitim, bir insan hakkıdır ve herkesin eşit eğitim hakkına sahip olduğu kabul edilir. Eğitim, cinsiyet, ırk, inanç veya ekonomik durum fark etmeksizin tüm bireylere sunulmalıdır.

Teknolojik İlerleme: Eğitim, teknolojik ilerlemeyi teşvik eder ve toplumları daha yenilikçi ve rekabetçi hale getirir. Eğitim, yeni teknolojilerin geliştirilmesine ve kullanılmasına yol açar.

Kültürel Koruma: Eğitim, kültürel mirasın ve dilin korunmasına yardımcı olur. Eğitim, kültürel kimlikleri ve değerleri kuşaklar arasında aktarır.

İşbirliği ve Barış: Eğitim, farklı kültürler arasında anlayışı artırır ve uluslararası işbirliğini teşvik eder. Eğitimli bireyler, çatışma yerine barışçıl çözüm yollarını tercih edebilirler.

Sonuç olarak, eğitim bireylerin kişisel gelişimine, toplumların ilerlemesine ve dünya genelinde daha iyi bir yaşam kalitesine katkıda bulunur. Bu nedenlerle eğitim, toplumlar için vazgeçilmez bir değere sahiptir ve bireylerin, toplumların ve insanlığın ilerlemesi için temel bir öneme sahiptir.

Eğitimde Teknolojinin Yeri

Günümüzde hızla değişen bilgi sayesinde klasik öğrenme yaklaşımları terk edilmiştir. Klasik anlayışla bilginin öğrenilmesinin mümkün olmamaya başlamasıyla eğitim camiası, bilginin ezberletilmesi yerine bilgiye ulaşmayı esas kabul etmeye başlamışlardır. Bu da eğitimde teknolojinin kullanılmasıyla mümkün olabilmektedir.

Teknolojideki hızlı gelişmelere ayak uydurabilmek adına, eğitim ortamları her dönem çağın teknolojisi ile donatılmış; kara tahta ile başlayan eğitim serüveni, zaman içerisinde bilgisayar, tablet bilgisayar, akıllı tahta ve mobil cihazlara doğru bir değişim yaşamıştır (Kolburan-Geçer & Bakar-Çörez, 2020).

Ülkemizde ise eğitimde teknoloji kullanımına yönelik çalışmalar 1970'li yıllarda, radyo ve televizyonun yaygın eğitim amacıyla kullanılmasının planlanmasıyla başlamıştır (Aksoy, 2003). Daha sonrasında tepegöz, bilgisayar ve akıllı tahta ile tablet kullanılmasıyla süreç bugünlere kadar gelmiştir. Böylece öğretmen zamanla dersin ana kaynağı olmaktan çıkıp, öğrenme sürecini denetleyen ve destekleyen bir kılavuz konumuna geçmiştir. Diğer bir deyişle, öğretmen ve öğrenci arasında geleneksel anlatma- dinleme ilişkisinin yerini daha karmaşık ve etkileşimli bir ilişki almıştır (Prawat, 1992).

Teknolojinin Eğitimde Üstlendiği Roller

Erişilebilirlik: Teknoloji, öğrenme materyallerine ve kaynaklara daha geniş bir erişim sağlar. Öğrenciler, dünyanın her yerinden çevrimiçi derslere ve kaynaklara erişebilirler. Bu, eğitim fırsatlarını daha geniş bir kitleye açar.

Özelleştirilmiş Öğrenme: Teknoloji, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun öğrenme materyalleri ve deneyimler sağlar. Adaptif öğrenme yazılımları, öğrencilere seviyelerine ve ilgi alanlarına göre içerik sunabilir.

İnteraktif Öğrenme: Teknoloji, öğrencilerin daha etkileşimli bir şekilde öğrenmelerine olanak tanır. Sanal laboratuvarlar, simülasyonlar ve çevrimiçi öğrenme platformları, öğrencilere konuları daha iyi anlamaları için pratik yapma fırsatı sunar.

Veri Analizi: Teknoloji, öğretim süreçlerini izlemek ve değerlendirmek için veri analizi sağlar. Bu, öğretmenlere öğrenci performansını daha iyi anlama ve ders planlarını iyileştirme fırsatı sunar.

İşbirliği: Eğitimde teknoloji, öğrencilerin ve öğretmenlerin birbirleriyle daha kolay iletişim kurmalarına ve işbirliği yapmalarına yardımcı olabilir. Çevrimiçi sınıf platformları, projeleri paylaşma ve işbirliği yapma fırsatları sunar.

Uzaktan Eğitim: Teknoloji, özellikle pandemi gibi olağanüstü durumlarda, uzaktan eğitimi desteklemek için önemli bir araç haline gelir. Öğrencilerin ve öğretmenlerin fiziksel mekanlara bağlı kalmadan eğitim almalarını sağlar.

Zaman ve Mekan Bağımsızlık: Teknoloji, öğrencilere öğrenmeleri için daha fazla esneklik sağlar. Öğrenciler, kendi hızlarında ve kendi uygun zamanlarında öğrenme fırsatına sahip olabilirler.

Kaynak Çeşitliliği: İnternet, öğrencilere çeşitli kaynaklara erişim sağlar. Eğitim materyalleri, video dersler, açık kaynaklı içerikler ve daha fazlası öğrenme deneyimlerini zenginleştirir. Bu nedenlerle teknoloji, eğitimde öğrencilere, öğretmenlere ve eğitim kurumlarına önemli avantajlar sağlar. Ancak, teknolojinin eğitimde etkili bir şekilde kullanılması için iyi bir planlama, eğitim ve denetim gereklidir.

Benzer Akademik Çalışmaların Sonuçları

Yiğit-Koyunkaya ve Tataroğlu-Taşdan (2019), ortaöğretim matematik öğretmen adayları ile yürüttüğü çalışmada, öğretmen adaylarının teknoloji temelli bir ders sonunda hazırladıkları ders planlarını değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Çalışmanın sonucuna göre öğretmen adayları, en çok akıllı tahta ve dinamik matematik yazılımlarını kullanarak, eğitimde teknoloji entegrasyonunu sağlamayı planlamışlardır.

Kaya (2019) ise ülkemizdeki eğitimde teknoloji entegrasyonunu, ilkökul öğretim programlarında yer alma durumu açısından incelemiştir. Çalışmada, 2018 yılında güncellenen ilkökul öğretim programları ele alınmış ve bu programlarda teknoloji entegrasyonu düzeyinin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmamızda ilk ve ortaokul öğretmenlerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüş ve önerilerini belirlemek amaç edinilmiştir. Araştırmamızda katılımcı öğretmenlerden teknoloji kullanımını daha faydalı hale getirmek için öneriler getirmesi istenmektedir. Bu yönüyle benzer çalışmalardan ayrılmaktadır.

Araştırmamıza katılan gönüllü öğretmenlere şu sorular yöneltilmiştir:

- 1-Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Olumlu ve Olumsuz Görüşleriniz Nelerdir?
- 2-Sizce Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğrencinin Akademik ve Sosyal Gelişimine Etkisi Nedir?
- 3-Sizce Eğitimde Teknoloji Kullanımını Daha Faydalı Bir Hale Getirmek İçin Neler Yapılmalıdır?

Araştırmanın Yöntemi

Araştırmamızda nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Creswell'e (2007) göre durum çalışması, araştırmacının belli bir zaman içerisinde sınırlandırılmış bir veya birkaç durumu, birden fazla kaynağı içeren veri toplama araçları ile derinlemesine incelendiği, durumların ve duruma bağlı temaların tanımlandığı bir nitel araştırma yaklaşımıdır. Durum çalışmasının kullanılmasında tercih edilmesinin nedeni; tek bir durum ya da olayın derinlemesine boyutsal olarak incelenebilmesi, verilerin sistematik bir şekilde toplanıp gerçek ortamda neler olduğuna bakılabilesine olanak vermesidir.

Çalışma Grubu

Çalışmamızın evreni Samsun ilinin 4 merkez ilçesi olan; İlkadım, Atakum, Canik ve Tekkeköy ilçelerinde görev yapan ilk ve ortaokul öğretmenleridir. Bu ilçelerde görev yapan ve çalışmamıza gönüllü olarak katılmayı kabul eden 57 öğretmen rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiştir.

Tablo 1: Çalışma Grubu

	Frekans	Yüzde
Mesleki Kıdem		
1-5 Yıl	9	15,8
6-15 Yıl	18	31,5
16-25 Yıl	23	40,3
26 Yıl ve Üzeri	7	12,4
Mezuniyet Durumu		
Lisans	49	86
Yüksek Lisans	8	14
Cinsiyet		
Erkek	30	52,6
Kadın	27	47,4

Tablo 1 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlerin % 86'sının lisans mezunu olduğu ve cinsiyet bakımından çalışmaya katılan öğretmenlerin ise hemen hemen eşit sayıda oldukları görülmüştür. Mesleki kıdem açısından incelendiğinde ise çalışmaya katılanların çoğunlukla 6-25 yıl arasında kıdeme sahip oldukları görülmüştür.

Veri Toplanma Aracı

Verilerin toplanmasında literatür taraması ve yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formlarının hazırlanmasında uzman görüşünden yararlanılmış olup, görüşme formunun uygulanması sırasında katılımcılardan alınan dönütlere göre formda düzenlemeler yapılmıştır.

Görüşme formları yüz yüze görüşme yoluyla ve google dökümanlar kullanılarak araştırmaya katılan öğretmenlere uygulanmıştır. Yüz yüze 20-25 dakika sürmüş olup, araştırmacının izni alınarak görüşmeler kaydedilmiştir. Görüşmeler sonrasında Microsoft Word programı kullanılarak yazılı hale getirilmiştir.

Araştırmaya gönüllü katılan öğretmenlere cevap vermek istemedikleri soruları geçme fırsatı verilmiştir. Araştırmacıların isteği üzerine isimleri ve çalıştıkları kurumlar çalışmada A1,A2 şeklinde kodlanarak ifade edilmiştir.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Verilerin analizi ve yorumlanmasında betimsel analiz yöntemi tercih edilmiştir. Betimsel analizin, araştırmacılar için çalışmak istedikleri farklı olgu ve olaylar hakkında özet bilgi elde edebilmeleri için sıklıkla başvuru olan bir yöntemdir(Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008).

BULGULAR

Çalışmaya katılan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin olumlu ve olumsuz görüşleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Teknoloji Kullanımına İlişkin Olumlu Görüşler

Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Olumlu Görüşler	Frekans	Yüzde
Bilgiye Hızlı Ulaşma İmkani	19	33
Görselleştirme İmkani	26	46
Öğrenmeyi Kolaylaştırma	23	40,3
Akılda Kalıcılığı Arttırma	12	21
Zamandan Tasarruf Sağlama	14	24,5
Uzaktan Eğitim imkanı	23	40,3

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin 6 başlıkta olumlu görüş bildirdiği görülmüştür. Çalışmaya katılan öğretmenler eğitimde teknoloji kullanılmasıyla öğrenci ve öğretmenlerin bilgiye hızlı ulaşacağını, teknoloji kullanılarak görselleştirme imkanından yararlanılabileceğini, öğrenmenin teknoloji ile birlikte kolaylaşacağını, akılda kalıcılığın artacağını, zamandan tasarruf sağlanabileceğini ve teknoloji kullanarak uzaktan eğitim yapılabileceğini söylemişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenler, %40,3 ile eğitimde teknoloji kullanılmasının öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve teknoloji kullanılarak öğretmenin uzaktan eğitimden yararlanabileceği görüşünü belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılanların %46sının eğitimde teknoloji kullanılarak derslerde görselleştirmeden yararlanabileceğini söylemesi oran itibariyle dikkat çekmektedir.

Çalışmada görüş belirten bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

“Teknoloji olmazsa olmazım. Öğrenciler akıllı tahta sayesinde daha kolay ve hızlı öğrenmektedirler. Akıllı tahtada görsel olarak gösterebildiğim şeyleri anlamaları daha kolay oluyor(A2)”.

“Özellikle akıllı tahtayı her derste kullanıyorum. Öğrenciler de seviyor akıllı tahtada ders işlemeyi. Ben en çok öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmasını ve az zamanda çok fazla konuyu öğretebilmemi sağlamasını seviyorum(A5)”.

“Teknolojinin eğitimde ne kadar önemli olduğunu covid döneminde öğrenmiş olduk. Teknolojiyi hızlıca entegre edemeseydik eğitim tamamen dururdu(A34)”.

“Her zaman teknolojiyi kullanmak istiyorum. Çocukların daha iyi öğrenmesini sağlıyor ve daha kalıcı bir öğrenme oluyor. Hem biz de daha rahat bir ders geçiriyoruz(A24)”.

Eğitimde teknoloji kullanımının olumsuz taraflarına değinen öğretmenler şu görüşlerde bulunmuşlardır:

Tablo 3: Teknoloji Kullanımına İlişkin Olumsuz Görüşler

Teknoloji Kullanımına İlişkin Olumsuz Görüşler	Frekans	Yüzde
Öğrenciyi Tembelleştiriyor	11	19
Öğrenci Kolaya Kaçabiliyor	8	14
Sakıncalı İçeriklere Ulaşım İmkani	9	16
Dezavantajlı Öğrenciler İçin Zararlı Olabiliyor	3	5,2
Öğrencileri asosyalleştiriyor	21	37

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin derste teknoloji kullanımına ilişkin olumsuz görüşleri görülmektedir. Öğretmenler çoğunlukla öğrencilerin teknolojinin kullanımıyla asosyalleşebileceğini söyledikleri görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %37sinin bu konuda hemfikir olmaları dikkat çekicidir.

Öğrencilerin teknoloji kullanımıyla birlikte ders içinde tembelleşip, eğitim-öğretim aktivitelerinde tembelleşebileceği de ciddi sayıda bir öğretmen tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca çalışmaya katılan öğretmenlerin %16'sının teknoloji kullanımıyla öğrencilerin sakıncalı içeriklere ulaşabilmesi ciddiye alınması gereken bir unsur olarak göze çarpmaktadır.

Teknoloji kullanımına ilişkin bazı öğretmenlerin olumsuz ifadeleri şu şekilde belirtilmiştir:

“Derslerde teknolojinin ne kadar kullanılacağını iyi ayarlamak gerekiyor. Sürekli akıllı tahta ve bilgisayar kullandığım zaman öğrenciler bir şey yapmamaya başlıyor. Nasıl olsa öğretmen akıllı tahtada gösterecek diye bir şey yapmamaya başlıyorlar(A51)”.

“Çocuklar zaten okul dışındaki her yerde teknoloji ile haşır neşir. Bir de biz okulda sürekli teknolojiye maruz bırakmak doğru gelmiyor bana. Gerektiği kadar, gerektiği zamanda teknolojiden yararlanmak lazım. Aksi halde çocukların birbiriyle ilişkileri bile robotlaşıyor(A44)”.

“Sınıfımda teknolojiyi kullanmaya çalışıyorum. Beni en çok endişelendiren şey çocukların sakıncalı içeriklere ulaşabilmesi. Bu konuda fazlasıyla hassas olmaya çalışıyorum. Hatta bazen bu endişemden dolayı teknolojiyi kullanmadığım bile oluyor(A33)”.

“Teknolojinin genel itibarıyla kullanımı çok faydalı. Ancak kaynaştırma öğrencileri için bu her zaman böyle olmuyor. Sınıflardaki dezavantajlı öğrencilere özel içerikler olmalı ve bizler bunlara ulaşabilmeliyiz(A35)”.

Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğrencinin Akademik ve Sosyal Gelişimine Etkisi

Araştırmaya katılan öğretmenler, eğitimde teknoloji kullanımının öğrencinin akademik ve sosyal gelişimine etkisine yönelik görüşleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğrencinin Akademik Gelişimine Etkisi

Teknoloji Kullanımının Akademik Gelişime Olumlu Etkileri	Frekans	Yüzde
Kalıcı Öğrenme Sağlar	17	30
Ders Başarısını Arttırır	31	54
Öğrenmeyi Kolaylaştırır	24	42
Pratiklik Sağlar	16	28
Öğrenci Yaparak Öğrenir.	11	19
Uygulama İmkani Sağlar	12	21
Teknoloji Kullanımının Akademik Gelişime Olumsuz Etkileri		
Öğrenmenin Kalıcılığı Olmaz	4	7
Öğrenciyi Tembelleştirir	11	19

Araştırmaya katılan öğretmenler, teknoloji kullanımının öğrencilerin akademik gelişimlerine genel itibarıyla olumlu görüşler bildirmişlerdir. Olumsuz görüşlerde teknoloji kullanımının öğrencileri tembelleştirdiği görüşü dikkat çekmektedir. Az sayıda öğretmen (4 kişi) teknoloji ile yapılan öğretimde öğrenilenlerin kalıcı olmadığı görüşünü dile getirmişlerdir.

Teknoloji kullanımının öğrencilerin akademik gelişimlerine olumlu görüş bildiren öğretmenler çoğunluktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %54ü ders başarısının teknoloji kullanımı ile arttığını söylemişlerdir. Öğrenmeyi kolaylaştırdığını söyleyen öğretmenlerin araştırmaya katılan öğretmenlerin %42'si olması da oran itibarıyla dikkat çekmektedir. Bunun dışında teknoloji ile gerçekleşen öğrenmelerin kalıcı olduğu (%30), teknoloji kullanımının öğrenme sürecinde pratiklik sağladığı(%28), öğrencinin yaparak öğrendiği (%19) ve teknoloji ile öğrencinin uygulama imkanına eriştiği(%21) sonuçları ortaya çıkmıştır.

Eğitimde teknoloji kullanımının öğrencinin sosyal gelişimine etkisi sorulduğunda ise öğretmenlerin olumlu bir görüşte bulunmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin %21'i bu konuda görüş belirtmemiş olup %79'u ise öğrencilerin teknoloji kullanımından olumsuz etkilendiğini belirtmişlerdir.

Öğrencinin okulda ve okul dışında teknoloji ile denetimsiz bir şekilde etkileşimde bulunması nedeniyle öğrencilerin sosyal anlamda olumsuz etkilendikleri öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Bir çok öğrencinin teknoloji kullanımı konusunda çok iyi olduğunu ama arkadaşlık, selamlaşma ve kendini ifade etme gibi alanlarda başarısız ve isteksiz oldukları öğretmenler tarafından belirtilmiştir.

Bazı öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımının öğrencinin akademik ve sosyal gelişimine etkisi sorusuna verdikleri bazı cevaplar şu şekildedir;

“Teknolojinin kullanımı, öğrencilerin akademik gelişimlerine etkisi olumlu yönde. Çocuklar hem daha hızlı öğreniyor hem de öğrenilen bilgiler görseli daha kolay hatırlamalarının da etkisiyle kolay unutulmuyor(A34)”.

“Özellikle akıllı tahta kullanımı derste bizlere pratiklik kazandırıyor. Dersimle alakalı özellikle eba içerikleri çok güzel. Her ders kullanıyorum ve klasik yöntemlere göre çok başarılı(A30)”.

“Özellikle akıllı tahta sayesinde öğrencilerin öğrenmesi çok kolaylaşıyor. 25 yıllık bir öğretmen olarak akıllı tahta öncesiyle kıyasladığımızla öğrencilerin çok daha kolay öğrendiğini söyleyebilirim(A22)”.

“Benim branşım matematik ve öğrencilerin kendisinin yapması çok önemli. Akıllı tahtadaki bir soruyu daha detaylı görmeleri ve çözmeleri çok iyi oluyor(A27)”.

“Teknolojinin aşırı kullanılması çocuklarda tembelliğe neden oluyor. Nasıl olsa birazdan akıllı tahtada görecekları bilgi için uğraşmıyorlar. Aynı sıkıntı ödev verirken de yaşanıyor(A20)”.

“Akıllı tahta ile öğrenci kolay öğreniyor gibi gözüküyor ama yarın aynı şeyi sorduğumda unuttuğunu görüyorum. Bence öğrenmenin kalıcılığına olumsuz etkisi var teknolojinin(A51).

Eğitimde Teknoloji Kullanımını Daha Faydalı Bir Hale Getirmek Yapılması Gerekenler

Eğitimde teknoloji kullanımının daha faydalı hale getirilmesi için neler yapılmalıdır sorusuna öğretmenlerin verdiği cevaplar tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Eğitimde Teknoloji Kullanımının Daha Faydalı Bir Hale Getirmek İçin Yapılması Gerekenler

Öğretmenlerin Belirttiği Görüşler	Frekans	Yüzde
Teknoloji Altyapısı Geliştirilmeli	21	37
Öğrencinin Teknolojiye Erişim Olanakları Arttırılmalı	17	30
Akıllı Tahtanın Boyutu Arttırılmalı	8	14
Öğretmenler Eğitim Almalı	12	21
Aile ve Öğretmen Kontrolü Olmalı	23	40
Öğrenciler İçerik Üretebilmeli	4	7
Sınırlı Kullanılmalı	24	42

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımının ilişkin en önemli önerisinin %42 ile sınırlı kullanılması gerektiğidir. Ayrıca öğretmenlerin %40'ı aile ve öğretmen kontrolünde teknolojinin kullanılması gerektiği paylaşmışlardır. Bu oranlar analiz edildiğinde teknolojinin sınırlı, öğretmen ve veli kontrolünde kullanılması gerektiği sonucu görülmektedir.

Teknoloji kullanımının arttırılması ve teknoloji alt yapısının arttırılmasını gerektiğini söyleyen öğretmenlerin oranı sırasıyla % 30 ve %37'dir. Bunun yanında akıllı tahtaları boyut olarak yetersiz bulup geliştirilmesi gerektiğini söyleyen öğretmenlerin oranının da %14 olduğu dikkat çekmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %21'i ise öğretmenlerin teknoloji kullanımı konusunda yetersiz olduğunu ve bu konuda öğretmenlerin eğitimler alması gerektiğini söylemişlerdir. Az sayıda öğretmen ise öğrencilerin bu derslere ilişkin içerik üretmesi gerektiğini söylemiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin ilk ve ortaokul öğretmenlerinin görüşlerinin alınmasının amaçlandığı bu araştırma sonuçlarına göre; öğretmenler büyük oranda teknoloji kullanımına olumlu bakmaktadır. Birçok açıdan teknoloji kullanımının yararlarına değindikleri görülmüştür. Öğrenmeyi kolaylaştırdığı ve öğrenmenin kalıcılığını arttırdığı, görselleştirme olanağı sunması ve uzaktan erişim imkanıyla özellikle covid döneminde eğitimin devam etmesini sağladığı sonuçları oran itibarıyla dikkat çekicidir.

Eğitimde teknoloji kullanılmasına şüpheyle yaklaşan öğretmenlerin ise genel olarak teknolojinin öğrenciler üzerindeki asosyallik etkisine değindikleri görülmüştür. Okul dışı yaşantısında da teknoloji ile içli dışı olan öğrencilerin okulda da aşırı teknolojiye maruz bırakılmasının çocuklardaki sosyal becerileri zayıflatacağı endişesi teknoloji kullanımına şüpheyle yaklaşan öğretmenlerin ortak görüşü olarak görülmektedir.

Genel yargının akside eğitimde teknoloji kullanımının öğrencilerde öğrenme açısından özellikle de kalıcılıkta sorunlar çıkardığını düşünen öğretmenler de araştırma sonuçlarında görülmüştür. Bu öğretmenlere göre; teknoloji kullanımı öğrencileri tembelleştirmekte, öğrenmede kalıcılığı azaltmakta ve öğrencilerin sakıncalı içeriklere ulaşmasını sağlayabilmektedir.

Araştırmamızın sonuçlarına göre eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin şu önerilerde bulunabiliriz;

1-Eğitimde teknolojinin kullanımı, öğrencilerde öğrenmede avantaj sağladığından geliştirilerek teknoloji kullanımına devam edilmelidir.

2-Okullardaki teknoloji altyapısı geliştirilmelidir.

- 3-Öğrencilerin eğitim teknolojilerine daha fazla ulaşabilmesi sağlanmalıdır.
- 4-Eğitimde teknoloji kullanımı öğrencilerin asosyalleşmemesi açısından sınırlandırılmalıdır.
- 5-Eğitimde teknoloji kullanımı bilinçli bir şekilde öğretmen ve aile kontrolünde yapılmalıdır.
- 6-Öğrencilerin teknolojiyi kullanarak sakıncalı içeriklere ulaşabilmesi engellenmelidir.
- 7-Öğretmenlerin teknolojiyi doğru ve etkili kullanabilmesi için eğitimler alması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, H. H. (2003). Eğitim kurumlarında teknoloji kullanımı ve etkilerine ilişkin bir çözümleme. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 1(4), 4-23.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). Bilimsel araştırma yöntemleri (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Creswell, J.W. (2007). *Qualitative Inquiry & Research Design: Choosing Among Five Traditions*. California: Sage.
- Kaya, M. F. (2019). İlkokul öğretim programlarının teknoloji entegrasyonu bakımından incelenmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, 1063-1091.
- Kolburan-Geçer, A. & Bakar-Çörez, A. (2020). Ortaöğretim öğretmenlerinin BİT kaynaklarından yararlanma durumları ve yaşadıkları sorunlar: Kocaeli örneği. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 10(1), 1-24.
- Pravat, R.S. (1992). Teachers beliefs about teaching and learning: a constructivist perspective. *American Journal of Education*, 354-393.
- Yiğit-Koyunkaya, M. & Tataroğlu-Taşdan, B. (2019). Matematik öğretmen adaylarının ders planlarının teknoloji entegrasyonu açısından değerlendirilmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, 1137-1166.